

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

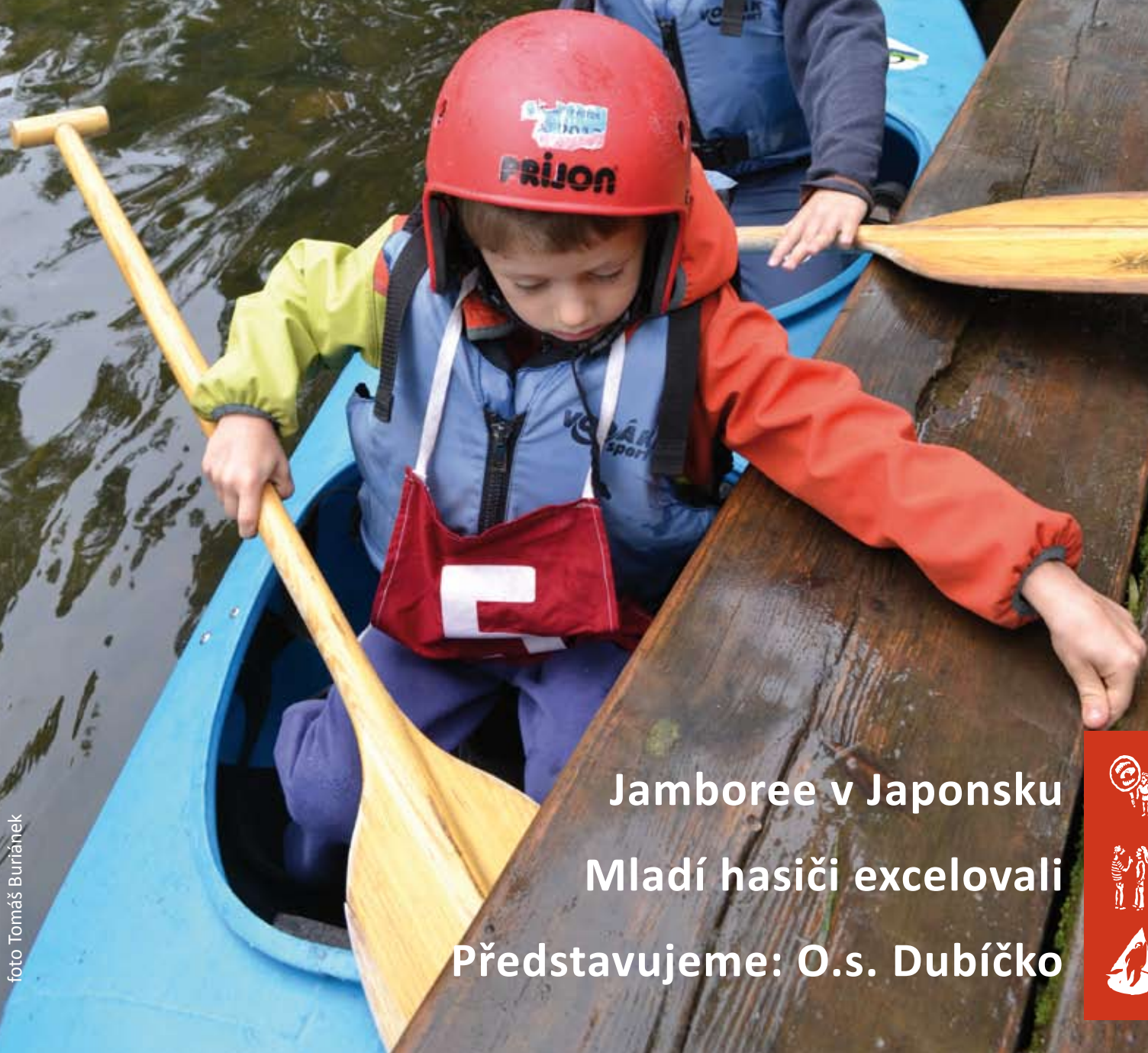

foto Tomáš Buriánek

Jamboree v Japonsku
Mladí hasiči excelovali
Představujeme: O.s. Dubíčko

Sbohem, prázdniny...

Tak je to tady. Prázdniny skončily. Přišly školní povinnosti a pro mnohé z nás další školní, nebo chcete-li oddílový rok. Dovolím si ale malé ohlédnutí. Mé vzpomínky na letní prázdniny jsou spojeny s tábory, vodáckými výlety do přírody a spoustou nových zážitků s přáteli.

V oddílových kronikách a deníčcích přibýly další záznamy. Fotokoláže, kresby, myšlenkové mapy, veršovánky, pozdravy, výstřižky článků z novin. To vše k připomenutí, jak pestré prázdniny mohou být.

Letní prázdniny 2015 na Odře a Olši jsou zápisy spolku Posejdon spojeny s letním táborem na téma pirátů z Karibiku, cirkusovým Prázdninovým kolotočem města Bohumín, dvěma úspěšnými vodáckými závody na Odře ve Starém Bohumíně (Meander Orient Express a Závod dračích lodí), výstavou fotografií z Tour Afrika od Petry Šimkové, přípravami slavnostního otevření nové loděnice v Ostravě na soutoku Ostravice a Lučiny, studií pro česko-polský projekt na rozvoj vodní turistiky, zahájením úprav loděnice ve Věřňovicích, pořízením podsadových stanů a příprava-

mi spojenými s výrobou nových pramic pro Posejdon.

„Autíčko tútú, přeskoky švihadla, byla to pestrá zábava. U vody v přírodě, ve Věřňovicích. Slýcháme teď často milý dětský smích. Po koupání balvanohrátky. Po skupinách tvoříme obrazce. A téma? Kdo co chce. Prostor je tu pro fantazii, a tak děti opět překvapily. Na programu je i výtvarno. Procházky a program na vodě. Sluníčko nad hlavou přispívá pohodové šťastné náladě. Tanečky, zpěv, hudby kreace, prostě zábava, sranda, legrace. I program noční se vydařil... Pod hvězdnou oblohou jít místy, kde leckdo by se vystrašil. Úsekem černým jak černočerný dým. Nenapadá mě teď k tomu vůbec žádný rým. Zvládli to táborníci se ctí. Akce má úspěch a to je moc hezký...“ (Zdroj: Táboření s Mili, Autor: Roman Štolfa „Pudink“, veršovanka v kronice Posejdonu na str. 63)

Čas je neúprosný. Nelze jej vrátit zpět. Čas, události ani nesprávné kroky či rozhodnutí. Proto přeji všem čtenářům Archy dobré poprázdninové vykročení, a to na cestu správným směrem.

Roman Štolfa „Pudink“

Témata časopisu ARCHA – podzim 2015

č. 4 Sbohem, letní prázdniny...!	uzávěrka 28. 8.	vyjde 2. 10.
č. 5 Nemusí pršet, jen když kape	uzávěrka 2. 10.	vyjde 13. 11.
č. 6 Cizina coby dup	uzávěrka 13. 11.	vyjde 18. 12.

ARCHA vychází v tištěné podobě a v elektronické verzi na internetovém serveru ADAM.cz. Jedinečnost Archy tkví v tom, že dlouhodobě a soustavně nejen mapuje události důležité pro mikrosvět spolkové práce s dětmi a mládeží, ale přichází i s vlastními tématy.

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha
Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských sdružení.

16. ročník
Toto číslo vyšlo
v říjnu 2015.

Foto na titulní straně
Tomáš Buriánek,
TOM Lotři Hronov

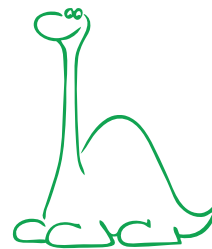
Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

Posekali louky, postavili hradní zeď...

Stovky mladých lidí nevyrazily v červenci vydělávat peníze na letní brigády, svůj volný čas ale věnovaly nezištné pomoci přírodě, památkám a lidem. Vyrazily na Prázdniny s Brontosauřem, dobrovolnické tábory, které už 41 let pořádá Hnutí Brontosaurus.

Dobrovolníci na nich pomohli desítkám míst nejen v Česku. Z vlastní chuti a nadšení měnili svět kolem sebe k lepšímu. Za odměnu je kromě pocitu ze smysluplné práce čekal zážitkový program od zkušených organizátorů.

Na Kokořínsku brontosauři pokosili dva hektary chráněných luk. Jedenadvacet mladých lidí tím už posedmé pomohlo zachovat unikátní luční ekosystém, který by bez pravidelné údržby zanikl. Účastníci si po práci vzájemně připravovali program. Díky tomu se třeba naučili plést košíky a žonglovat.

Na hrad Lukov jezdí brontosauři už 32 let. Od roku 1983 proměnili trosky kdysi významného opevnění ve vyhledávanou památku. Přes 100 dobrovolníků odpracovalo během tří červencových táborů přes 840 hodin. Kromě toho si vyzkoušeli život na hradě, zažili archeologický výzkum a řadu tematických aktivit spojených s historií.

Pokosili také například žitkovské louky, louky rezervace Kudlačena v Beskydech, krušnohorském Cínovci a Býčí skálu v Moravském krasu. Pracovali na obnově sudetské osady Zastávka a pečovali o jesenické prameny.

Dobrovolníci nezůstali pouze v Česku. V Zakarpatské Ukrajině vyznačili 65 kilometrů turistických stezek, dosazovali indonéský prales ohrožený palmovými plantážemi, podíleli se na rekonstrukci drobných památek v srbském Banátu, kde žije česká komunita.

Prázdniny s Brontosauřem pokračovaly i v srpnu. Ještě měsíc tak mohli lidé vyrážet na některou z akcí, jejichž seznam

mohli nalézt na internetové adrese www.prazdniny.brontosaurus.cz.

Prázdniny s Brontosauřem jsou nejstarší akcí svého druhu v Česku. První ročník nadšenci uspořádali v roce 1974. Od té doby brontosauři opravují hrady, pečují o prameny, pomáhají, kde je třeba. Spojení smysluplné práce, zážitků a nových přátel každoročně přiláká na 1 500 účastníků. V létě roku 2014 na 59 táborech odpracovali 17 751 hodin. Létem však brontosauři akce nekončí.

Vyrazte na podzim odpočinout si na některou z víkendovek na pomoc přírodě a památkám. Vybírat můžete již teď – www.brontosaurus.cz.

Užijte si pestrobarevný podzim plný smysluplné práce a netradičních zážitků s Hnutím Brontosaurus.

Petr Gal

Letní táborové školy tomíků

Letní táborové školy patří k tradičním akcím Asociace TOM a jsou určeny pro dospívající mladé lidi, tomíky, kteří prožili nějakou dobu se svým oddílem a chtěli by v něm nadále pracovat jako instruktoři a vedoucí.

Program letních škol je nabitý a pestrý, účastníci se nenudí ani pět minut, chvíli se vzdělávají na poli pedagogiky, chvíli putují Čechami či Moravou, vymýšlejí výlety a hry pro oddíl, točí lasy o šest, prokousávají se zákony, učí se fotit či točit film, zpívají apod.

První letní táborová škola proběhla již v roce 1998 a od roku 2001 se týdenní školy konají pravidelně.

Přeskočme tedy několik let a vzhůru do roku 2015!

Sloup v Čechách

Českou letní táborovou školou ve Sloupu v Čechách prošlo 22 nadějných tomíků – mládežníků, potenciálních vedoucích. Přijali obvyklou dávku nápadů, inspirace, ukázek dovedností a her.

Společným jmenovatelem závěrečného hodnocení bylo překvapení, že i přednášky nemusí být nudné, že lektorů není třeba se bát, že rozcvičky se dají dělat hravou formou, že naše tělo mluví i neverbálně, že vhodnou motivací dětí lze někdy dosáhnout i zázraku, že existuje něco jako uzly a lasy, že oddílový vedoucí musí být mimo jiné finančně gramotný.

Ukázalo se také, že velkým zdrojem strachu účastníků před příjezdem je neznámý kolektiv – o to více oceňovali nepřeborné množství seznamovacích her a aktivit uvolňujících atmosféru party lidí, kteří se sice neznají, ale vzhledem k podobnému věku a zálibám vytvoří, tak jako každý rok, bezvadně fungující tým přátel.

Za úspěchem sloupské školy stojí se-

hraný tým tradičních lektorů, kterým letos výrazně pomohli externisté: Aleš Sedláček (woodcraft, ČRDM), Radka Šumerová (právo, legislativa), Milan Blšák (fotografie, zpěv, kytara), Martin Wendler (šifrovací hra), Jana Glaserová (výtvarná činnost).

Tomek Hurt, Zdeněk Šmída, Jiří Šmída, Matěj Chour, Veronika Plechatá

Polana

Téměř ve stejnou dobu, ale o několik set kilometrů dále, konkrétně na Polaně ve Vsetínských vrších se formou her, přednášek, výletů apod. vzdělávalo 27 tomíků na Moravské letní táborové škole.

Vsetínské vrchy čili Valašsko – potkávali tomíci na každém kroku – ať už v bodovacím systému v podobě ovcí, v podobě slušivých oblečků vedoucích či při výstupu na nejvyšší horu Moravskoslez-

ských Beskyd – Lysou horu. Nechyběla ani jízda na koních.

Týden byl nabitý vzdělávacími hrami, přednáškami, zajímavými dovednostmi na téma tábornictví, pedagogiky, psychologie, první pomoci apod.

Za vysoké nasazení patří dík všem zúčastněným tomíkům a především sehranému týmu instruktorů: Věra Krajčová, Martinu Cvejnovi, Jiřímu Krajčovi, Tomáši Novákovi v čele s Ivo Hopem Skočkem.

(ústř)

Očima účastníků

18. srpna 2015, Sloupská základna Asociace TOM, Letní táborová škola

ÚTERÝ

Probuzení Zdenkovým jemným budičkem jsme se přesunuli na SUMO rozcvič-

ku. Dopolední deštivý program byl živý – každý oddíl měl za úkol seznámit ostatní se svou oblíbenou oddílovou hrou. Následoval výborný oběd, jako každý den. Po něm začal velmi specifický program: přijel nás navštívit bývalý náčelník Ligy lesní moudrosti Aleš. S ním jsme odjeli do jeskyní u Svitav a Lindavy, kde jsme se učili, jak rozdělat oheň „čistým způsobem“ – křesáním a třením dřev. Jakmile jsme se to naučili, udělali jsme si vlastní oheň a opekli večeri. Když jsme dorazili zpátky na základnu do Sloupu, následovalo vyprávění o Alešově dobrodružství a krátké prezentace o tom, jak probíhá tábor woodcrafterů. Potom vzhůru do hajan...

Barča (TOM Divočák), Patrik (TOM Lotři)

20. srpna 2015, Sloupská základna Asociace TOM, Letní táborová škola

ČTVRTEK

Tak a letošní LTŠ je za námi. Jedním slovem – bylo to boží. Všichni jsme přijížděli trochu vyžděšeni z neznáma, po týdnu jsme však odjížděli jako přátelé a noví mladí instruktoři. Popsal bych vám tedy ten den, který na mě zapůsobil nejvíce.

Byl to šestý, předposlední den. Ráno jsme zahájili netradiční rozcvičkou na kočku a myš, při které jsme utvořili bludiště ze svých těl. V něm se museli honit kočka s myší. Dopoledne jsme pak strávili přednáškou Radky Šumerové o právu. Co by se nám v oddíle mohlo stát za nepříjemnosti a jako překvapení jsme si pak zkoušeli zahrát pravé soudní přelíčení. Po obědě proběhla krátká ukázka sportovní hry brenball a pak nám naši školitelé řekli, že máme jet autobusem do České Lípy, kde budeme hrát Vyzvědače. Vyzvědači jsou parádní městská hra, kde se hráči rozdělí do týmů (my jsme měli tři). A pak běhají po historickém centru a snaží se odpovědět na

otázky, které jim nachystali jejich soupeři. A tak se město promění v hřiště, ve kterém se nadšeně honí parta bláznů. Mnohé oddíly jistě znají. Samozřejmě jsme si to všichni náramně užili. Tak to byl jeden ze sedmi naprosto super dnů letošní LTŠ.

Ještě zpráva pro ty, kdo rádi jedí: vaří tam výborně! Takže kdo se chystá na

příští rok, nebojte se, hladu nebudete. Na závěr bych rád poděkoval Tomkovi Hurtovi, Zdeňkovi Šmídovi, Jiřímu Šmídovi, Matějovi Chouroví a Veronice Plechatové za to, jak nám tuto akci pěkně nachystali.

Z Opavy zdraví spokojení účastníci

Ondra Hon, Katka Honová, Mája Šrajerová
a Hanka Režnarová

Čeští skauti a 23. světové setkání v Japonsku

Pro 300 českých skautů a skautek byly letošní letní prázdniny celkem netradiční. V Japonsku se totiž zúčastnili 23. Jamboree – světového skautského setkání. Celá akce je jedinečná třeba i tím, že se stejně jako olympijské hry koná pouze jednou za čtyři roky.

Letošní jamboree se konalo od úterý 28. července do 8. srpna 2015 v japonské prefektuře Jamaguči na tábořišti o rozloze sedmdesáti Václavských náměstí. A zúčastnilo se ho přes 33.000 skautů ze 161 zemí celého světa.

Jamboree by mohlo vzdáleně připomínat tradiční tábor, účastníci totiž po celou dobu konání bydlí ve stanech. Česká výprava však pokaždé staví místo obyčejných stanů stany podsadové, které vymysleli a postavili čeští skauti poprvé na táboře v roce 1913. Ač podsady nevypadají úplně stejně jako před sto lety, naši skauti s nimi stále slaví obrovský úspěch a vzbuzují zvědavost u výprav z ostatních zemí. Kromě podsad prezentoval český kontingent například Večerníčka, cizinci se mohli naučit tancovat polku či ochutnat některá naše tradiční jídla, a to rozhodně nebylo vše!

Pro účastníky byl mimo expozice jednotlivých národních výprav připravený velmi bohatý a pestrý program rozdělený do

šesti velkých částí – Vesnice celosvětového rozvoje, Objevování přírody, Křižovatka kultur, Město vědy, Služba veřejnosti, Vodní aktivity. Skauti měli možnost nejen diskutovat o problematice ochrany životního prostředí, lidských práv nebo zdravého životního stylu, ale mohli zažít i nevšední dobrodružství v japonské přírodě, navštívit místní jeskyně s vodopády, vyzkoušet si plachtění, surfování, rafting či se zúčastnit vědeckých pokusů a vyzkoušet si některé nové technologie.

V průběhu Jamboree se k české výpravě připojili i skautští vedoucí Aleš Cahlík a Jakub Pejcal, kteří do Japonska dorazili po 53 dnech jízdy. Z Česka totiž vyrazili ve staré Škodě 120L. Během cesty projeli osm zemí, navštívili 24 měst, ujeli 14.000 kilometrů a provedli nespočet oprav a výměn součástek.

Během skautského setkání se v Japonsku konala pietní akce k 70. výročí od svržení dvou atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki. V průběhu programu navštívili

skauti Park Míru v Hirošimě a připojili se spolu s místními obyvateli k modlitbě za ty, kteří přišli o život při jaderném útoku, i za mír ve světě. Mimo této vzpomínkové akce po celou dobu jamboree vybírali skauti a skautky z české výpravy od ostatních kontingentů kameny, které s sebou následně odvezli do Česka. Zde je položí na mohylu Ivančena, jež je památníkem bojovníků proti nacistickému režimu.

Na jamboree se objevil i japonský koruně princ Naruhito. Ještě před samotnou návštěvou se s ním setkaly vybrané děti a daly si s ním čaj. Za českou výpravu jela Valentýna Himmelová z Prahy.

Závěr jamboree v Japonsku přinesl i významnou návštěvu – českou parlamentní delegaci. Mezi skautky a skauty zavítali předseda a místopředseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček a Petr Gazdík. Oba dorazili ve skautských krojích, jsou totiž již od mládí aktivními skauty.

Karel Frnka

Před návštěvou Hirošimy čeští skauti poskládali stovky origami jeřábů – symbolu míru

Stanové městečko bylo na Jamboree 2015 nekonečné – čeští skauti si již tradičně přivezli ukázkový podsadový tábor

Aktivita byla na Jamboree 2015 velmi různorodá – od tradičního čajového obřadu po montování hraček ze stavebnice Merkur Jamboree navštívil japonský korunní princ Naruhito – a také předseda a místopředseda PS PČR Jan Hamáček a Petr Gazdík

Osmnáct medailí a tři světové rekordy – hasičská mládež excelovala na mistrovství světa

Světový požární sport se pomalu, ale jistě stává doménou českých reprezentantů. Čeští dorostenci a dorostenky, junioři a juniorky získali na mistrovství světa osmnáct medailí – 8 zlatých, 4 stříbrné, 6 bronzových – a přitom stačili ještě přepsat tři světové rekordy!

Hasičská mládež ze Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska doslova opanovala IV. Mistrovství světa juniorů a VI. Mistrovství světa dorostu v požárním sportu 2015, které od 2. do 9. srpna hostilo běloruské Grodno.

„Je to obrovský úspěch. Letos se navíc konaly hned dvě vrcholné akce, kromě mistrovství světa dorostu a juniorů ještě olympiáda mladých hasičů, a obojí jsme dokázali vyhrát. Je skvělé, že se nám daří porážet silné týmy, například z Ruska, Běloruska nebo Ukrajiny, které v požárním sportu vítězily posledních dvacet let,“ pochvaluje si Monika Němečková, náměstkyně starosty SH ČMS pro úsek mládeže.

Dorostenci od 13 do 18 let a junioři do 23 let se v Bělorusku utkali ve čtyřech tradičních disciplínách. Během týdenního světového šampionátu je čekal výstup na cvičnou zeď, běh na 100 metrů překážek, štafety 4x100 metrů překážek a požární útok. Češi si už před mistrovstvím světa rozhodně nedávali malé ambice, ty pramenily z kvalitní celoroční přípravy a prokázané formy na závěrečném soustředění. „S klukama jsme se seběhali, zkoušeli jsme hlavně kolektivní disciplíny. Ty zvládáme, máme v nich slušné časy, hlavně ve štafetách bychom mohli utrhnout nějaký dobrý výsledek. Forma kluků snad ani nemůže být lepší, ti v mladší kategorii jsou schopni zaběhnout i světové rekordy, třeba Lukáš Gerža,“ věřil před odjezdem Daniel Klvaňa, kapitán

reprezentace dorostu. A konečné výsledky jeho slova jen potvrdily. Právě dorostenec Lukáš Gerža byl prvním medailistou, když hned na úvod nejrychleji ze všech pokořil cvičnou zeď a získal pro českou výpravu první zlato a titul mistra světa. Ten vzápětí přidaly i dívky v běhu na 100 metrů překážek. Na nejceněnější kov dosáhla dorostenka Kamila Krejčí, juniorka Šárka Jiroušová dokonce zvítězila v novém světovém rekordu. Stříbro pro družstvo dorostenek ještě přidala Nikola Polová.

Dominanci v této disciplíně potvrdili posléze i chlapci. Mistrem světa se až na základě cílové fotografie stal dorostenec Lukáš Kroupa, bronz vybojoval Daniel Klvaňa. Stříbrnou medaili v běhu na 100 metrů překážek si odvezl i junior Martin Lidmila. Důkazem všestrannosti českých sportovců je 3.místo Markéty Markové ve dvojboji, který se dle pravidel požárního sportu vyhodnocuje jako samostatná disciplína, přesto že se jedná o součet výkonů z běhu na 100 m s překážkami a výstupu na cvičnou věž. Světový rekord posunuli čeští reprezentanti i ve štafetách na 4x100 metrů překážek. Postarali se o něj dorostenci, kteří se za podpory početného českého publika vybičovali k nejlepšímu štafetovému výkonu dne. Bezchybně naběhané předávky, technicky dobře

zvládnuté úkony na domečku od Karla Flídra i na bariéře od Vojty Klenky, s chladnou hlavou zaběhnutý třetí hadicový úsek Daniela Klvani, výborné hašení a zejména ostrý finiš Jana Gáška, který svedl doslova souboj těla na tělo s ruským závodníkem, přinesly české výpravě další zlatou medaili. Výkonem 55,16 s posunuli světový rekord o více než vteřinu.

Zahanbit se nenechala ani štafeta juniorů. První družstvo si sice kvůli ulitému startu připsalo neplatný pokus, vše ale zachránilo druhé české kvarteto, které si se složitou situací poradilo na jedničku, a časem 54,80 s přidali do české sbírky další zlatou medaili. Dorostenky rozšířily řadu medailí ze štafety o bronz, když nejlepším výkonem letošního roku 64,48 s nestačily pouze na Bělorusky a Rusky.

Závěr šampionátu patřil královské disciplíně – požárnímu útoku. V této disciplíně junioři vybojovali bronz a skončili na celkovém druhém místě. Třetí doběhly i juniorky a na stejném stupínku skončily i v celkovém hodnocení. Dorostenkám se bohužel útok na nejvyšší příčky nevydařil a skončily bez medaile. Největší radost naopak měli dorostenci, kteří v požárním útoku vytvořili opět světový rekord a díky celkovému vítězství mohli slavit titul mistrů světa. „Děvčatům se na světovém šampionátu nedařilo tak jako např. v loňském roce, kdy dorostenky získaly titul mistry světa, určitě myslely na lepší umístění. Ale je to kolektivní technický

sport, který je o souhře lidí i vybavení a ne vždy vše vyjde na 100 %. I tak všechny dívky předvedly krásné výkony. Největší radost nám samozřejmě udělali dorostenci. V této kategorii bylo navíc nejpočetnější zastoupení, takže o to více nás jejich úspěch těší. Základem tohoto úspěchu je i fakt, že máme z čeho vybírat. Členská základna, která čítá více než 50 000 mladých dobrovolných hasičů, je početná. Je sice škoda, že každý rok se v podstatě reprezentace dorostu mění, protože závodníci odrostou a posouvají se do dalších kategorií a práce trenérů je o to náročnější, ale v takového počtu se talenti stále objevují a trenéři mají zase rok na to připravit další úspěšný tým," dodává Monika Němečková.

Z webu SH ČMS

Kovbojové zachraňují deštný prales

**Zní vám to trochu přitažené za vlasy?
Na správném letním táboře – a Pionýr takových pořádá čtyři
stovky ročně – se přece fantazii meze nekladou!
Tohle je jen jeden z mnoha příběhů...**

Děti na tábor holešovské Pionýrské skupiny Dr. Mirko Očadlíka dorazily jako osadníci na Divoký západ a budovaly železnici k diamantovému dolu. Kromě toho zažily řadu dalších zajímavých aktivit – rukodělky, bubnování, pozorování hvězd a jeden večer také povídání o deštném pralese a jeho ochraně. To je natolik zaujalo, že na své country show pro rodiče poprosily o příspěvek a získaly 1701 Kč. K čemu je využily? Teď společně vlastní dva ary deštného pralesa, který je jenom jejich a už jim ho nikdo nevykácí...

Dárek k výročí

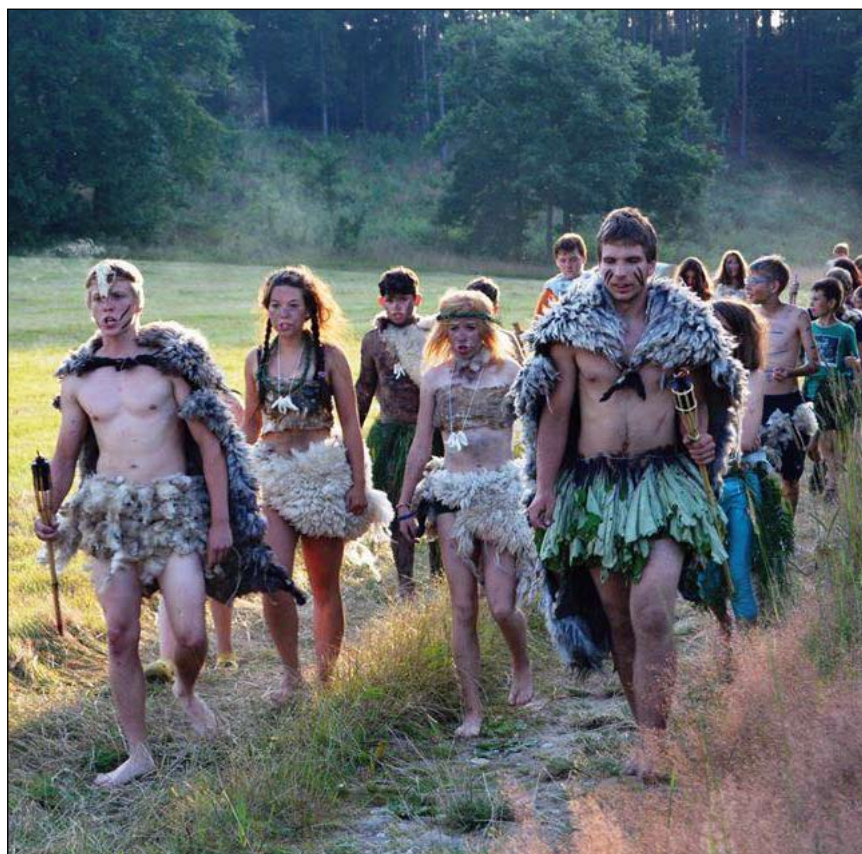
Pionýr letos slaví 25 let od svého obnovení coby samostatná demokratická organizace. Protože nám ale vždy šla spíš ta práce s dětmi než pompézní akce, rozhodli jsme se slavit průběžně celý rok – co nejvíc otevírat svou činnost veřejnosti, oceňovat dobrovolníky a připomínat výročí při všem, co děláme...

Takže i při táborech – a ty letošní se jako dárek k výročí vážně povedly. Oproti loňsku na nich totiž přibýlo několik stovek dětí – a to už vloni přibýla tisícovka oproti předchozímu roku.

Celkem tak letos bylo pionýrských táborníků 22.000 a z toho téměř 17.000 dětí. A to je opravdu spousta příběhů, zážitků a dobrodružství s kamarády.

Tak zase příští rok na viděnou u táboráku!

Jakub Kořínek,
Pionýr

Prázdninové vaření

Letos jsme kromě již tradičního přechodu přes hřebeny Šumavy, uspořádali "školu" vaření a postavili originální royalnickou kuchyni. Její originalita spočívá v tom, že na její stavbu máte k dispozici přesný návod. Naleznete v něm vše potřebné od délky kulatiny, úpravy ohniště, po rozměry a vybavení pracovního prostoru a umývárky. Ke stavbě už jenom přidáte kulatiny, prkna, provaz, sekeru, pilu a můžete začít

stavět bez použití hřebíků. Není to zase tak náročné, jak se na první pohled zdá. Počasí nám přálo, kuchyně stála za celé tři dny, už jen začít vařit. Nebojte, dočkala se. Od pondělí do pátku byla v plném provozu. Malí kuchtíci krájeli, vařili, smažili, opékali, míchali a ochutnávali, a nejen to. Naučili se bezpečně rozdělovat oheň v přírodě, správně se o něj starat, připravovat dřevo a také po sobě uklidit nejen nádobí, ale i ohniště.

Kromě vaření jsme se naučili několik uzlů a vazeb, ze kterých byla kuchyně postavena, zahráli jsme si hry, a prožili skvělý čas. Děkuji všem, kteří se podíleli na přípravě této akce, především za poskytnuté dřevo a půjčení zahrady. Příští rok na viděnou.

za 14. Přední hlídku Royal Rangers

Veronika Tůmová – Vydra

Quo vadis, táboře...?

aneb Jak lze také „trávit volný čas“

Prací s mládeží jsem strávila víceméně celé léto. Užila jsem si mnoho zábavy a již tradičně jsem se i něčemu přiučila. Ale o příhodě, která mi nejživěji zůstává v paměti a „zaryta pod nehty“, bych vám chtěla podat raport. A sluníčkový zážitek z horkého léta to pro mě rozhodně nebyl.

Chtěla jsem si rozšířit obzory. Tím to všechno začalo. Rozhodla jsem se proto najít si tábor, kam bych mohla jet jako vedoucí a něčemu se přiučit. Ale jak takový tábor vybrat? Zaslala jsem se a vzpomněla jsem si na týdny strávené v lese a na všechna dobrodružství, která jsem sama jako dítě na táborech prožívala. A pak se to stalo! Tábor – s mnoha aktivitami a vyžitím všeho druhu, odjezdy ze čtyř velkých českých měst, dlouhá tradice, stany, chatky i budova pro malé – a malebné prostředí horského městečka. No, co více si přát? Znělo to jako pohádka. Neváhala jsem a vzhledem ke zkušenostem a praxi, kterou již s prací s mládeží mám, nebyl problém se na post vedoucího oddílu dostat.

Nadšení a iluze o tom, jak budu sbírat bobříky v lese, mě ale přešly hned první den. Děti byly doslova nahnány na betonový plácek k jevišti, kde probíhal hraný program. Říkala jsem si, že jde zřejmě jen o nějaké uvítání a že jsem asi příliš skeptická, ale stejný scénář, kdy děti musí sedět u jeviště a pozorují představení (ať už taneční či pohádkové nebo nějak tematicky zaměřené), se opakoval po celý pobyt. A to bych ještě ráda podotkla, že představení bylo, dle mého názoru, pro děti mladší tak 13, 15 let docela nevhodné, protože kromě

normálních témat se v něm vyskytovaly i narážky s erotickým podtextem, které mi nepřijdou jako vhodné zabavení osmi- a desetiletých dětí, které také na táboře pobývaly.

Taktéž zájmové „kroužky“, které mohly děti navštěvovat, občas nabízely nevídané vyžití. Ano, taky jsme si na táboře jako malé lakovaly s děvčaty nehty, ale jako hlavní dopolední nebo někdy odpolední aktivita mi to vhodné zrovna nepřijde. Podobně jako kroužek drbů či „drbací“ program v táborovém rádiu, který vybízěl, ať na sebe chodí děti něco říct. Asi jsem vážně už ten „starý ročník“, který očekává od tábora přátelství, přírodu a zábavu – a ne takřka celou dobu (až na jeden výlet a hodinové koupání u splavu) pobyt v uzavřeném areálu, odkud bylo zakázáno vycházet. V neposlední řadě mě překvapil tábo-

rový bar, který nabízel nejen hranolky, Kofolu a párek v rohlíku, ale také CD s táborovými hity či různé drobnůstky jako brýle, propisky, peněženky, vždy opatřené logem tábora. Samozřejmě nesměly chybět plakátky, které děti do baru lákaly na různé „věci co určitě musí mít“. Samozřejmě byl pak problém děti uhlídat, aby řádně jedly obědy a svačinky, když byly věčně nasycené z baru. Kapitola „točíme video pro babičky k vánocům“, to byla epizoda také sama pro sebe. Hlavně se usmívat a mávat. Ano, a tvářit se spokojeně a zplna hrdla zpívat, aby se záběr povedl a vypadalo to ve finále idylicky. Pokud se záměr nepovedl, opakovat, až dojdeme kýženeho výsledku.

A konečně na závěr i děti, které z tábora chtěly pryč, slibovaly, že se napřesrok vrátí, protože závěrečný večer s dojemnou hudbou, projekcí videa (co se na turnusu natáčelo) a ohňostrojem vzalo za srdce úplně každého. I já jsem uronila slzu. Ne snad, že bych se chtěla vrátit, ale proto, že mi bylo líto zmanipulovaných dětí, kterým se ve finále na táboře i docela líbilo, protože nic nemusely. Počínaje fastfoodem v baru a kroužky typu lakování nehtů konče. Žádné bojové hry, žádný adrenalin v přírodě. Je mi líto hlavně rodičů, kteří o mnoha věcech, stejně jako já, když jsem na tábor přijížděla, zřejmě ani netuší. Myslím, že dobrá polovina rodičů by své ratolesti na tábor znova neposlala. Ale nakonec, i špatná zkušenost je zkušenost. Aspoň vím, kam se ve své vlastní činnosti a ve svém kroužku s dětmi ubírat rozhodně nechci.

K-Tůmová

Táboření Ligy lesní moudrosti

Letošní táboření Ligy lesní moudrosti bylo, pokud dobře počítám, již třinácté v řadě, které se konalo v údolí Kosího potoka nedaleko Plané u Mariánských lázní. Tábor trval od 18. července do 2. srpna.

Jelikož se jedná o táboření převážně v týpí (ale ani letos nechyběly wigwamy, šeltry a zubříky), první dva dny byly věnované stavbě a poslední bourání. Cílem tábořících je přitom uvést louky po táboření do stejného stavu, v jakém byly před tábořením, aby po několika dnech a týdnech, až se vyšlapané pěšinky v trávě opět zazelenají, nebylo poznat, že tu kdy kdo tábořil.

Počasí bylo převážně slunečné, a ačkoliv panovaly vysoké teploty, bouřka nás zastihla pouze dvakrát. Duch táboření, stejně jako v minulých letech, byl prochnut snahou o stylovost, přátelským vycházením a příjemnou atmosférou. Mottem letošního ligového táboření byl citát Ernesta Thompsona Setona: „Protože jsem poznal trýzeň žízně, chtěl bych vyhloubit studnu, z které by mohli pít i jiní.“ Bylo zvoleno také proto, že se táboření účastnili ve větším počtu i noví zájemci o woodcraft.

Kdo chtěl, mohl přispět svými body do programu. Díky mnoha lidem byla tato nabídka pestrá, obsahovala aktivity tradiční (např. lukostřelecká soutěž Tawiskara, turnaj v Ringu, vodní golf, soutěž v rozdělování ohně pomocí tření dřev...) i nové (např. soutěž o nejlepší džem z místních i nemístních surovin, boj u kůlu Muh Mohwa, ukázka znakové řeči...). Nechyběly rukodělné aktivity, např. výroba vrbových nákrčníků, lapačů snů nebo třeba vyřezávání dřevěných lžiček z lipového dřeva. Ani o kulturní vyžití nebyla nouze: divadelní představení či taneční powwow zpříjemnilo několik večerů. Za zmínku jistě stojí i opravdová oficiální svatba. Novomanželé Martina a Lukáš Schor-

ní si řekli své ano před zraky ostatních tábořících hned ze začátku táboření na louce nad údolím, s romantickým výhledem na tábořiště.

Ligová táboření jsou známá tím, že se tam sejde spousta lidí různých věkových kategorií od malých dětí, které neumí říct ještě „máma“ natož pak „woodcraft“, až po zasloužilé woodcraftery, takže si v programu každý přišel na své.

Čtrnáct dní je dlouhá doba a jmenovat

všechno, co jste mohli zažít nebo se dozvědět, by bylo na dlouhé rozepisování. Pokud byste ale takové táboření chtěli zažít na vlastní kůži, vězte, že již teď se pozvolna začíná připravovat to další.

O termínu se rozhodne na podzimním Sněmu zástupců, ale informace se jistě včas dozvíte na našem webu:

www.ligalesnimoudrosti.cz

A co napsat závěrem?

Asi hlavně to, že velké wašte (pochvala) patří letošnímu táborovému náčelníkovi Martinu Čapkovi – *Indimu* a celému jeho týmu za perfektní organizaci, Aleši Sedláčkovi – *Tokaheyovi* za starání se o louky a jejich připravenost pro takovéto táboření... a vlastně všem, kteří přidali ruku k dílu a díky kterým mohlo být letošní táboření takové, jaké bylo, báječné...

Jitka Koutenská – *Woapewin*,

Liga lesní moudrosti

O. s. Dubíčko

Samostatně funguje v Ústeckém kraji už jedenáctým rokem. Momentálně dohromady čítá rovných třicet členů, z toho osmnáct jich je ve věku do 26 let – touto organizací ovšem díky nim ročně „projdou“ stovky dětí.

Prehistorii tohoto dětského uskupení vytvářela dlouholetá spolupráce s místní organizací Pionýra v Dubí.

O.S. DUBÍČKO

„V roce 2004 jsme po výměně názorů a vzhledem k rozdílnému pohledu na činnost s touto organizací rozvázali spolupráci a založili občanské sdružení,“ vzpomíná šéfka sdružení Marcela Červinková. Začátky nebyly podle ní lehké. „Začínali jsme bez zkušeností, materiálního zabezpečení, ale s elánem a chutí pracovat s dětmi,“ říká. Nově vzniklá formace dostala název odkazující svou zdrobnělinou k městu Dubí, kde sdružení působí – Dubíčko.

Po rozchodu s místní organizací Pionýra uspořádalo Dubíčko první vlastní dětský tábor na Sázavě. A ve své činnosti pokračovalo i nadále.

„Začínali jsme v prostorách základní školy, později jsme si pronajali jednu místnost, kde jsme měli zázemí a s pomocí rodičů jsme naši klubovnu velmi slušně vybavili. Rozjeli jsme několik kroužků, včetně divadelního,“ upřesnila Marcela Červinková. V Dubíčku pak každoročně pořádali letní tábory, zimní lyžařský výcvik, „podzimky“ a spoustu dalších jednorázových akcí.

Později se nicméně ukázalo, že prostory, které mají k dispozici, pomalu přestávají kapacitně vyhovovat. „Město Dubí má poměrně dost sociálně slabých rodin; snažili jsme se hlavně zpřístupnit svoji činnost i těmto dětem,“ vysvětluje představitelka sdružení. V Dubíčku proto přivítali, když město nabídlo jednu z opravených budov

k využití pro mimoškolní aktivity dětí. Sdružení dostalo k dispozici několik místností, v nichž zřídilo mj. volnočasový klub a keramickou dílnu. Při jejich vybavování opět pomohli rodiče, a také sponzoři.

„Zajišťujeme akce a kroužky prakticky během celého týdne, od října do května,“ přibližuje rozsah práce s dětmi – a pro ně – Marcela Červinková. A hned pokračuje: „Organizujeme výtvarné pondělky, klub pro předškoláky, kroužek šití, divadelní kroužek, dva keramické kroužky a volný klub. Všichni pracujeme dobrovolnický,“ dodává.

Z nedávných vydařených akcí Dubíčka stojí jistě za zmínku letní a podzimní prázdniny – jen těch letních se v pronajatých základnách účastní kolem devadesáti lidí. „Je dobré podotknout, že s námi jezdí stále i děti ve věku přes sedmáct let, které se účastní našich táborů už od začátku, a podobně je tomu i s vedoucími,“ poznamenala Marcela Červinková. Velmi pěkný byl podle jejích slov kupříkladu loňský Mikuláš s výletem do Seiffenu (německá obec

v Sasku, v Krušných horách), do tamního muzea hraček, a dále třeba vodácký sjezd řeky Sázavy, dětský karneval a další akce. Letos poprvé uspořádalo Dubíčko rovněž týdenní příměstský tábor.

Pokud jde o místní samosprávu, Dubíčko v ní cítí opravdovou oporu a velmi dobře se mu s ní spolupracuje. Pochvaluje si také podporu ze strany firem Unifrax s.r.o., Mechanika Teplice i některých dalších. Starost dělají zmíněnému sdružení především finance a jejich shánění. „Mrzí nás dotační systém

O.s. Dubíčko

Dlouhá 105/5
41702 Dubí

Telefon: 604191372

dubicko@centrum.cz
www.osdubicko.cz

MŠMT. Nejsme totiž schopni obstát v dotačním řízení, protože vždy je udán jako důvod fakt, že jsme místní organizace – jenže jiná ani nemůžeme být,” konstatuje Marcela Červinková. A co dělá Dubíčku „vrásky na čele“ pokud

jde o praktickou činnost? „Při celoroční pravidelné práci se nám nedaří podchytit děti starší třinácti let. A někdy nám u těch mladších vadí jejich nestálost, to, že neumějí vydržet ve vybraných kroužcích.“

O. s. Dubíčko bylo letos na jaře přijato za člena České rady dětí a mládeže (ČRDM), organizace zastřešující kolem stovky dětských a mládežnických uskupení.

Zpracoval -maj-

„Vlajková loď ČTU“ – Jihočeská tábornická škola

„Je naším cílem, aby načerpané znalosti a dovednosti poté uplatnili ve svých tábornických klubech nebo si pomocí nich zpřijemňovali pobyt v přírodě,“ řekl Richard „Šíša“ Šeda, vedoucí JTŠ 2015.

Přednášek je velké množství, ale přednášející mají se svou rolí na JTŠ několikaleté zkušenosti, a tak dbají především na důležité informace a praktické ukázky. Mimo jiné účastníci získají znalosti z oblasti základů první pomoci, tvorby bivačů a stavby tee-pee, dřevorubectví, ohňů, uzlů a lan, nožů a mnohých dalších.

„Kvalita přednášejících je prověřena již šestnácti ročníky této akce. Například dřevorubectví nám přednáší kamarád, který se účastnil mistrovství světa v této disciplíně. A vaření nám přednáší mediálně známý kuchař a kulinář Petr „Robot“ Stupka,“ řekl Pavel

„Buvár“ Bublík,
zakladatel této
akce.

Prestiž této akce je potvrzována zájmem

ustředí České tábornické unie včetně osobní účasti několika statutárních zástupců. Tábornická škola však není jen o přednáškách a znalostech. Důležité je vytvořit z účastníků kolektiv, ve kterém spolu dokážou všichni navzájem spolupracovat a důvěřují si. Vždyť i letos jsou zde například kamarádi z oblasti Chřibsko-karpatské ve skupinkách společně s kamarády z Labsko-sázavské oblasti. Pomocí předem připravených her plní účastníci zadané úkoly. Ať už jde například o převážení ohně přes rybník či třeba stavbu společného přístřešku. Krátké hry, které jsou zařazeny mezi přednáškami, mohou absolventi JTŠ

použít na svých táborech či při oddílových schůzkách.

V závěru akce absolvují účastníci krátké přezkoušení z načerpaných znalostí a získají „placku“ absolventa. V průběhu roku mají možnost se několikrát setkat na srazích absolventů, a získat tak nové kamarády z předchozích ročníků. Řada z nich se zcela jistě setká na celorepublikových akcích České tábornické unie. Vždyť společná setkávání s kamarády a osvojení si tábornických dovedností je přesně to, o co Česká tábornická unie u svých členů usiluje.

A co popřát do dalších ročníků této akce, této „vlajkové lodi ČTU“? Snad jen klidnou plavbu, dobrý vítr a vždy posádku dobrých kamarádů!

Jiří „Wohryzek“ Zatřepálek,
místonáčeľník ČTU

Sametky: Příběhy od srpna 1968 do listopadu 1989

Rozhovor s Karolínou Puttovou z České rady dětí a mládeže (ČRDM) o hře Sametky, inspirované geocachingem a naší nedávnou minulostí.

První ročník Sametek se konal loni na podzim. Jaká byla účast a jak hra probíhala?

První ročník Sametek probíhal od konce září do konce listopadu 2014. Nakonec byly rozmístěny dvě stovky schránek s příběhy ve všech krajích České republiky. Chtěli jsme, aby sametky byly na místech, která s jejich příběhy souvisí, a tak je hráči mohli najít přímo v rodišti významných osobností Sametové revoluce nebo třeba na kopci s výhledem na místo, o kterém příběh ve schránce vyprávěl. Každý mohl využít interaktivní mapu na www.sametky.cz, na které byla vyznačena všechna místa, na kterých byly sametky ukryty. Na stránce konkrétní sametky byl pak podrobný popis místa, kde je sametka ukryta, a také GPS souřadnice, které mohli využít majitelé navigací a chytrých telefonů. Kdo se chtěl do hry zapojit, mohl se na stránce [sametky.cz](http://www.sametky.cz) registrovat a zadávat pod svou přezdívku šestimístné kódy, které byly uvedeny na každé sametce. Takto se do soutěže o ceny zapojilo více než 500 jednotlivců nebo minitýmů. Měli jsme však zprávy, že sametky nacházeli i lidé, kteří se nakonec do soutěže nezapojili.

Lidé se nás ptali, proč jsme pojmenovali schránky s příběhy „po tom broukovi“. Název však vznikl ze spojení slov SAMETové vzpomínKY nebo SAMETové kešKY, a protože odkazuje k nosnému námětu celé hry, rozhodli jsme se podobnost s broukem přehlédnout.

Kdo vlastně všechny ty schránky rozmístil?

Schránky rozmístily desítky dobrovolníků z členských organizací ČRDM, přátelé, sympatizanti. Podobně tomu bude i v letošním roce, kdy nám nabídli pomoc i učitelé občanské výchovy a společenských věd.

Co obsahují schránky, které budou účastníci hry hledat?

Podtitul letošních Sametek Od srpna k listopadu naznačuje, že schránky budou obsahovat příběhy od srpna 1968 do listopadu 1989. Máme velkou radost, že spolupráci na shromažďování příběhů přislíbily renomované organizace, které se věnují moderní historii a mají zásobu autentických příběhů pamětníků. Díky tomu se ve schránkách objeví části prepisů záznamů profesionálních rozhovorů s pamětníky, redakční zpracování příběhů pamětníků či vyprávění rodičů a prarodičů žáků základních a středních škol nebo třeba prepisy projevů. Věříme, že vyprávění známých i neznámých lidí, neobyčejných i na první pohled obyčejných příběhů pomůže hlavně mladým lidem přiblížit atmosféru té doby – odtazité, vzdálené doby – pomůže jim představit si, jaké to bylo anebo třeba vzbudit zájem o to, jak

prožívali toto období jejich nejbližší. Díky spolupráci se společnostmi Anti-komplex, Člověk v tísni, programem Jeden svět na školách, Knihovnou Václava Havla či společností Post Bellum a jejich projektu Místa paměti národa mohou Sametky nabídnout kvalitní vzdělávací obsah, který může být zajímavý pro pedagogy jako doplnění či oživení výkladu občanské výchovy a dějepisu i pro neformální vzdělávání dětí a mladých lidí ve volném čase. Také proto jsme se letos rozhodli pro rozšíření kategorií a vyhledáváme i hru pro oddíly a podobné více či méně organizované skupiny dětí a mladých lidí a také zvláštní kategorii pro školní třídy.

Na které období dějin je letos hra zaměřena? Mění se nějak oproti loňskému roku třeba důraz na téma, události nebo osobnosti?

Jak už jsem naznačila, letošní příběhy se budou týkat období od srpna 1968 do listopadu 1989. Ve schránkách budou různé formy životopisných příběhů známých osobností, disidentů, chartistů, ale také studentských vůdců z období kolem listopadu 1989, příběhy občanských iniciativ a popisy událostí, které se staly před listopadem 1989, ale i popisy událostí, které se odehrály v listopadu 1989 v různých městech České republiky. Jsme moc rádi, že o sdílení informací o Sametkách projeví zájem např. Asociace občankářů nebo server Moderní dějiny, a tak doufáme, že se tím hledání sametek dostane do plánů pedagogů na počátek příštího školního roku. Zajímavým zpestřením bude v letošním roce i novinka, která vychází ze spolupráce se společností Post Bellum. Na některých místech bude možné si pro-

Kdo s nápadem vytvořit hru inspirovanou geocachingem a naší nedávnou minulostí přišel?

Již delší dobu spolupracujeme s historikem Petrem Piňhou. Spolupracovali jsme s ním například na projektu Stromy Anežky České, kdy dětské organizace po celé ČR vysadily přes sto lip na počest narození svěřence. Pan profesor se pak v jednom z našich dalších inspirativních setkání v souvislosti s 25. výročí Sametové revoluce vyslovil, že by rád našel způsob, jak dětem představit a ukázat místa, kde se děly podstatné i méně podstatné události Sametové revoluce. A odtud už byl kousek ke geocachingu a hledání ukrytých schránek. Vše se podařilo a jedna ze schránek ukrývala také příběh profesora Piňhy a jeho dobrodružství a odboj se studenty na VŠ.

střednictvím speciální aplikace, která je ke stažení na stránkách www.mistapametinaroda.cz, vyslechnout tříminutový autentický záznam z rozhovoru s pamětníkem. Schránky tedy letos svým způsobem promluví.

V které části republiky je možné kešky nacházet a jak je to časově náročné?

Podobně jako v prvním ročníku budou schránky umístěné po celé České republice. Časová náročnost bude záviset především na místě bydliště, ochotě a možnostech hráče. Do hry o ceny bude zařazen každý, kdo se po zahájení hry, tedy po 21. srpnu, zaregistruje na www.sametky.cz jako jednotlivec, skupina či třída, najde alespoň jednu sametku a její unikátní kód, uvedený na schránce, zadá do seznamu na webu.

Co čeká na vítěze a jak budou vybíráni?

Vítěze čekají krásné ceny od spolupracujících organizací – např. program pro třídu Havel v kostce v Knihovně Václava Havla, film o roce 1989 s názvem 1989: Z deníku Ivany A. a občanské iniciativě 80. let s názvem České děti z produkce společnosti Člověk v tísni anebo Dárkový box Příběhy 20. století. Atraktivní dárky do hry věnovali i partneři letošních Sametek – jsou to např. stolní hry od společnosti Mindok, chytré telefony Aligator, poukázky od Parfumerie Fann nebo zážitky od společnosti Coody Outdoor nebo Play across Prague. Seznam odměn bude na stránkách hry před zahájením hry 21. srpna 2015. Oproti minulému roku jsme se rozhodli, že výherce vylosujeme po skončení soutěže. Vyhrát tedy může každý, kdo se po zahájení hry zaregistruje na stránkách www.sametky.cz, najde alespoň jednu sametku a její kód uvede do seznamu na stránkách hry.

Vzhledem k tomu, že jde o druhý ročník, jak zaujal ten předchozí? Dostali jste nějakou zpětnou vazbu, ohlasy?

Díky tomu, že každá ze sametek má na webu hry svoji stránku, na kterou mohou hráči psát své komentáře, nasbírali jsme ohlasů stovky. Místa, která hráči hodnotili jako obzvláště krásná, jsme se rozhodli zachovat i pro letošní ročník, podobně jako nejlépe hodnocené příběhy. Také jsme se na základě zpětné vazby rozhodli rozšířit herní kategorie o skupiny dětí a mladých lidí a školní třídy.

Kateřina Lánská

Psáno pro portál EDUin. Rozhovor

uveřejňujeme s laskavým svolením autorky.

Co jsou to Sametky?

www.sametky.cz

Projekt České rady dětí a mládeže Sametky spočívá v geocachingové hře, která připomíná výročí Sametové revoluce. Organizátoři ukryli po celé ČR na 150 schránek, které je možné hledat pomocí GPS navigací. Ke každé ze schránek se váže jeden z pamětnických příběhů z doby komunistického režimu a hledači, kteří schránku („kešku“) naleznou, si jeho pročtením mohou doplnit své znalosti tohoto období o další z kamínků tvořících mozaiku naší novodobé historie.

Symbolicky, totiž v den 47. výročí vpádu vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR začala hra Sametky, která má hlavně mladým lidem připomenout pohnuté období našich novodobých dějin.

S podtitulkem „Od srpna k listopadu“ ji už podruhé organizuje Česká rada dětí a mládeže (ČRDM), využívajíc přitom prvků dnes tolik oblíbeného geocachingu. Smyslem hry je pobavit její účastníky a přitom jim nenásilnou formou zprostředkovat autentické – a často i málo známé – příběhy lidí prožité v éře okupace a nesvobody mezi srpnem 1968 a listopadem 1989.

Patronát nad druhým ročníkem zmíněné hry poskytla herečka a moderátorka Bára Štěpánová, v někdejším disentu známá díky svému působení ve Společnosti za veselejší současnost. „Věřím, že jak jednotlivce, tak i školní třídy Sametky osloví. Moc bych si to přála,“ nechala se slyšet patronka Sametek 2015.

Princip hry není sám o sobě nijak složitý, spočívá vlastně v objevování poschovávaných krabiček s pamětnickými příběhy. I letos jich bude v průběhu celé hry ukryto na různých místech po celé naší vlasti na 150. Schránky (tzv. kešky) s texty příběhů bude možno vypátrat podle příslušného popisu nebo za pomoci GPS navigace. Hledané plastové krabičky obsahují bloček s příběhem. Pravidla hry a veškeré další potřebné informace jsou zájemcům k dispozici na adrese www.sametky.cz.

Díky Sametkám mají hráči a hráčky šanci nejen načerpat nebo doplnit si své znalosti našich moderních dějin, ale získat navíc i zajímavé odměny. Hraje se třeba o campingové soupravy od firmy MEVA, o deskové hry od společnosti MINDOK či o psací potřeby od společnosti Stabilo; zážitky zase slibuje COODY Outdoor či Play across Prague. V individuální kategorii čeká na nového majitele či majitelku chytrý telefon od společnosti Aligator a čísi budou také poukázky na nákup v Parfumerii Fann... Ve všech kategoriích se mohou hráči těšit na řadu zajímavých knih a DVD a audio materiálů spjatých s občanským vzděláváním a moderními dějinami, které do hry věnovaly společnosti, jež pomohly shromáždit autentické příběhy – Knihovna Václava Havla, Místa paměti národa společnosti Post Bellum, Muzeum v krabičce spolku Zapomenutí a Příběhy bezpráví společnosti Člověk v tísni a několik dalších organizací jako jsou Antikomplex, Centrum občanského vzdělávání a Evropská karta mládeže.

Vyhrát mohou opravdu všichni. Odměnění budou totiž nejen ti, kteří najdou nejvíce „SAMETových kešek“ neboli SAMETEK. Do slosování o odměny po skončení hry 17. listopadu mohou být zařazeni všichni, kdo najdou alespoň jednu krabičku s příběhem.

Více informací získáte od zahájení na www.sametky.cz, novinky můžete sledovat na ADAM.cz a na Facebooku (facebook.com/sametky.cz).

Darja a Dima, studenti z Doněcka

V červnu 2015 jsem se zúčastnil projektu, který se konal na východní Ukrajině. Místem realizace bylo pět měst Doněcké a Luhanské oblasti, kde již druhým rokem probíhá válečný konflikt.

Projekt byl organizován Asociací KVN Ukrajiny, která sdružuje skupiny mladých umělců z celé země. Cílem bylo podpořit místní obyvatelstvo prostřednictvím koncertů, výstav a vzdělávacích akcí, a dát jim tak na chvíli zapomenout na hrůzy války. V rámci koncertů vystoupily skupiny ze čtrnácti regionů Ukrajiny. Velký dík patří všem účastníkům, jelikož se bez nároku na honorář vydali do této ne zrovna klidné oblasti a za pět dní dokázali přinést tisícovkám místních obyvatel mnoho pozitivních emocí. Kultura a humor jsou univerzálním jazykem.

Jednou z účinkujících skupin byli i studenti z Doněcké národní univerzity, která se nachází „v exilu“ ve městě Vinnycja na středozápadě Ukrajiny. Darja a Dima, kterým je 18 let a studují obor mezinárodní vztahy. Rozhovor s nimi vám nyní přinášíme.

Ahoj Darjo a Dima, nyní žijete a studujete ve Vinnycji, ale povězte nám, kdy a za jakých okolností jste odešli z Doněcka? Odešli jste přímo do Vinnycji, či vaše cesta vedla ještě přes jiná místa?

Darja: S rodiči jsme se ještě minulý rok přestěhovali do Berdjansku (město na břehu Azovského moře). Byli jsme tam celé léto, ale platili jsme moc vysoký nájem. Na konci srpna, když jsem ještě nevěděla o stěhování naší univerzity, mě rodiče poslali studovat do Lvova. Tam jsem byla dva měsíce a také dělala rozdílové zkoušky na místní univerzitě. Zkoušky jsem udělala a přijali mě. Do konce mi slíbili i stipendium. Následně jsem se dozvěděla, že se naše univerzita přestěhovala do Vinnycji. V listopadu byl den otevřených dveří, tak jsem se na něj vydala. Nakonec jsem se rozhodla studovat ve Vinnycji. Uviděla jsem totiž své přátele, své učitele a jednoduše známé tváře. To byl asi ten hlavní impuls. Před stěhováním do Vinnycji jsem ještě musela do Doněcka, jelikož první semestr byl distanční. V Doněcku jsem byla i na Nový rok. Občas se blízko ozývala střelba, ale ještě se to dalo vydržet. Na konci ledna byla situace čím dál horší. Granáty dopadaly nedaleko od naší ulice. Jednu noc ostřelovali opravdu silně, tak, že se i trásl lustr v pokoji. Během té noci jsme s mamkou zabalili

všechny věci, abychom hned ráno mohli odjet z města. Tu noc také dopadly střepiny do bytu mojí babičky. Táta ji potom odvezl. Potom jsme s mamkou odjeli do Kyjeva, kde jsme žili asi dva týdny a potom už jsem se stěhovala do Vinnycji, kde začal nový semestr. Našla jsem si byt a od té doby v něm žiji.

Dima: Z Doněcka jsem odjel před koncem května 2014. Za měsíc jsem se ještě vrátil na půl dne. Jen abych si vzal nějaké věci na koleji, kde jsem bydlel. Od konce května jsem žil u příbuzných nedaleko od města Mariupol. Tam jsem byl přibližně půl roku, dokud jsem se nedozvěděl, že se naše univerzita stěhuje do Vinnycji a že potřebuje lidi, kteří by pomohli vše připravit pro normální výuku. Ve Vinnycji jsem tedy od podzimu 2014.

Takže nyní žijete ve Vinnycji dá se říci sami. Kde se tedy nachází vaše rodina a jak snášíte odloučení?

Darja: Žiju s kamarádem. Máme pronajatý byt. Rodiče jsou nyní v Doněcku. Někdy se s nimi setkávám v Kyjevě, když tam táta jede pracovně. Samozřejmě, že mi moc chybí. Nejen oni, stýská se mi obecně po domově. Doufám, že v létě bude možné, alespoň se na pár týdnů vrátit domů a také jet s rodiči někam na dovolenou. Ale dělat nějaké dlouhodobé plány teď nemá cenu. Vše bude záviset na aktuální situaci v Doněcku.

Dima: Já z Doněcka přímo nejsem. Pocházím z Luhanské oblasti. Odjel jsem sám bez rodičů. Oni věřili, že vše rychle skončí, a proto zůstali doma. I teď žijí na okupovaném území. A nejhorší pro

mě není to, že jsou daleko, ale fakt, že jsou každý den v nebezpečí.

A jak se cítíte ve Vinnycji? Jak vás přijali noví spolužáci, učitelé a celkově místní lidé?

Darja: Lidé jsou různí všude a názory na nás z Doněcka jsou také různé všude. Stejně je to i ve Vinnycji. Dá se říci, že se sem přestěhovala celá naše univerzita. Takže v jejím rámci se v podstatě mnohé nezměnilo. Naopak nyní ještě více držíme při sobě. Jak se říká, společné problémy ještě více spojují. Jsme teď ještě větší přátelé, snažíme se pomáhat jeden druhému ve všem. A ohledně místních lidí? Našli se i tací, co přišli demonstrovat proti našemu ubytování na kolejích. Ale jsou i tací, kteří se k nám chovají velmi dobře. Ale místní mají často problém s tím, že do Vinnycji přijelo mnoho lidí z Doněcka a v souvislosti s tím se ceny pronájmů zvedly skoro dvakrát. Takže slovem nás podporují mnozí, ale když je třeba něco udělat, tak si musíme hlavně pomoci sami.

Dima: Já myslím, že nás ve Vinnycji přijímají velmi dobře. S postupem času si troufám říci, že nás už přijali za své vlastní. Ve Vinnycji je mnoho dobrých lidí. Většina, když uslyší, že jsi přijel z Doněcka, tak se začíná zajímat o situaci ve městě a v regionu. Někteří také pomáhají, jak jen mohou pomoci. Samozřejmě se naleznou i tací, kteří shledávají všechny obyvatele Doněcké a Luhanské oblasti za separatisty a zrádce. Tací jsou všude, ale není jich naštěstí tolik.

Nyní už jste nějakou dobu ve Vinnycji. Plánujete se vůbec ještě do Doněcka vrátit? Pokud ano, za jakých podmínek?

Darja: Jestli myslíte stěhovat se zpět, tedy žít znovu v Doněcku, tak na toto opravdu nyní nedokážu odpovědět. Jestli se změní situace a region se bude obnovovat, s radostí pojedu zpátky a přispěju svou troškou do mlýna, abych pomohla rodnému Doněcku. Jestli konflikt bude nadále pokračovat, nemyslím si, že se tam vrátím. V takovém případě se budeme nejspíše stěhovat i s rodiči. Ale opravdu nic konkrétního teď říci nemohu.

Dima: Ve Vinnycji se mi líbí, ale stejně bych se chtěl jednou do Doněcka vrátit.

tit. Mohu říci, že jsem připraven odjet prakticky ihned, pokud město přestane být pod kontrolou separatistů. Do takové chvíle se mohu vrátit jen těžko. Jsou tam lidé, kteří vědí, že jsem vlastenec a stojím na straně Ukrajiny. Vracet se tam za současných podmínek, to by byl zbytečný risk.

Zatím jsme mluvili jen o tom, čím jste v nedávné době museli projít. Ale co třeba vaše koníčky a zájmy?

Darja: Mým největším koníčkem je KVN, tedy nacvičovat a vystupovat s různými scénkami a hrami před obecnem. Také se učím hrát na kytaru, ale moc mi to nejde (smích). Chtěla bych říct, že svůj volný čas věnuji něčemu užitečnému, ale není tomu vždy tak. Moc volného času nemám, ale pokud se nějaký najde, tak jdu ven s přáteli nebo se dívám na film. Také si ráda pospím (smích).

Dima: Hodně čtu knížky a také hraji fotbal, a to reálný i virtuální. Snažím se naučit hrát na kytaru stejně jako Darja. A samozřejmě obrovským koníčkem je KVN, kde spolu s Darjou vystupujeme.

Hodně štěstí s kytarou, sám jsem se kdysi učil. Jak se ale například konflikt

a neustálé stěhování podepsalo na vašich zájmech a obecně na vašem volném čase?

Darja: Dříve jsem měla mnoho času na své koníčky a více volného času obecně. Nyní jsme museli rychle dospět. Teď každý den myslím na to, jak zaplatit za byt, kde vlastně v létě budu žít, jak ušetřím na potravinách, ale abych neměla hlad. Teď musím vše řešit sama. Dříve jsem se například o domácí práce dělila s mamkou, teď dělám vše sama. Vařím, uklízím, peru a jsem taková hospodyňka. Ale na druhou stranu, stejně bych si na to jednou musela zvyknout.

Dima: Stěhování v mém osobním životě mnoho nezměnilo. Mé cíle a zájmy zůstaly stejné. Ale teď mám obecně mnohem méně volného času, protože nyní musím také žít samostatně a vše řešit sám.

Jelikož článek budou převážně číst mladí lidé v České republice. Je něco, co byste jim chtěli vzkázat?

Darja: Važte si toho, co máte! Doteď vzpomínám na větu svého táty, když jsme naposledy jeli na dovolenou na Krym. Řekl: „Raduj se, že teď můžeš jet na dovolenou spolu se svými rodiči.“ Tehdy to myslel trochu jinak, ale

teď opravdu rozumím, jak vzácné to bylo období. A také nikdy nedopustíte, aby u vás bylo to, co se nyní děje v naší zemi! Ochraňujte mír.

Dima: Víte, když v roce 2014 vyšly tisíce lidí na demonstrace za jednotu Ukrajiny, chápali jsme, že i když riskujeme zdraví, tak nejsme sami a že naši přátelé nám vždy pomohou tak, jak jen budou moci. Když jsme přijeli do Vinnycji, nic jsme neměli, byla nás jen neveliká skupina lidí, která dělala vše, aby pomohla s příjezdem našich studentů a učitelů. Myslím tím, že je potřeba pomáhat a také mít okolo sebe lidi, co vám pomohou v každé situaci. Potom se i ty nejtěžší chvíle stanou snesitelnějšími.

Darja a Dima, oběma moc děkuji za rozhovor. Myslím, že budu mluvit nejen za sebe, ale i za čtenáře, když vám popřeji hodně štěstí a ať se opět brzy setkáte se svými rodinami a přáteli a ať se brzy vrátíte domů a budete znovu moci žít v míru ve svém městě.

Roman Máca

Rozhovor je volným překladem z ruštiny. Redakčně kráceno. Kompletní rozhovor a více informací o projektu i o cestě na Ukrajinu na: maca.blog.idnes.cz.

SIRIRI proti nenávisti

Události spojené s přijímáním uprchlíků podnítily v uplynulých dnech důležitou společenskou debatu. Rozpoutaly ale také nenávistné projevy vůči lidem na základě jejich vyznání či etnické příslušnosti.

Považujeme za důležité, aby česká občanská společnost tato vyjádření útočící na lidskou důstojnost a porušující zákony demokratické země nepřecházela tichou tolerancí.

SIRIRI je společenstvím lidí, kterým není lhostejné, co se děje na druhé straně světa ve Středoafričské republice. Žijeme ale v Evropě a nemůžeme mlčet k šířící se vlně nenávisti v souvislosti s možným přijímáním uprchlíků.

Středoafričská republika (SAR) je jednou z nejchudších zemí světa. V žebříčku sledujícím index prosperity (na stránkách www.prosperity.com), ve kterém se státy hodnotí nejen z hlediska ekonomiky, ale také například z hlediska bezpečnosti a osobní svobody se v roce 2014 umístila na posledním místě. Od získání nezávislosti v zemi zhruba každých deset let proběhl státní převrat, ten poslední v roce 2013 skončil občanskou válkou. V jejím důsledku mnoho obyvatel SAR muselo opustit své domovy a žít v uprchlických táborech ve Středoafričské republice i okolních zemích.

Jako lidé žijící v České republice reflektujeme nejen naši devítiletou zkušenost z práce v SAR, ale také historickou zkušenost nesvobody naší země v minulých desetiletích. Chceme vyjádřit solidaritu s lidmi, kteří opouštějí své domovy kvůli ohrožení života nebo lidských práv a osobních svobod. Tak jako SIRIRI v SAR pomáhá lidem bez ohledu na vyznání, i u uprchlíků považujeme za důležité neodmítat pomoc lidem v nouzi kvůli jejich vyznání či etnické příslušnosti.

Připojujeme se také k iniciativě **Stop nenávisti** a vyzýváme premiéra a Vládu ČR, aby deklarovali ochotu podílet se na pomoci uprchlíkům a dohlédli na prošetření nenávistných projevů vůči uprchlíkům i lidem, kteří jim vyjadřují podporu. **K výzvě se můžete připojit i svůj podpis na www.stopnenavisti.cz**

Jménem SIRIRI o. p. s. Hana Říhová, ředitelka

www.siriri.org

SIRIRI je česká obecně prospěšná společnost, která se snaží pomáhat Středoafričanům postavit se na vlastní nohy.

<https://www.facebook.com/siririops>

Zástupci spolků dětí a mládeže u ministryně školství

Ministryně školství Kateřina Valachová přijala ve středu 19. srpna 2015 zástupce České rady dětí a mládeže. Představení ČRDM Aleš Sedláček a Ondřej Šejtka, Junáka (Josef Výprachtický), Asociace TOM (Tomáš Novotný) a Pionýra (Martin Bělohlávek) seznámili paní ministryni nejen s prací svých spolků a poděkovali za přijetí. Ministryně školství potěšila přítomné ujištěním, že hodlá zachovat, ba navýšit letošní rozpočtové prostředky určené pro práci s dětmi a mladými lidmi a že se chce zasadit o to, aby rostly i do budoucna. Sympatický byl rovněž příslib paní ministryně, že bude umět rozlišovat oblast mládeže od oblasti sportu a že ve veřejném prostoru bude našemu „ranku“ vyjadřovat podporu.

Přítomní zástupci spolků diskutovali s paní ministryní o evropských prostředcích z operačního programu VVV. Ministryně školství přislíbila účast na předávání ceny Přístav a s povděkem

kвитovala návrh České rady dětí a mládeže, aby tým jejích poradců byl rozšířen o Aleše Sedláčka. Kateřina Valachová vyslechla rovněž postesknutí nad současnou nesmírnou komplikovaností investičního programu určeného pro obnovu majetku dětských organizací. Režim nastavený bývalým vedením ministerstva zkomplikoval proces

uvolňování finančních prostředků na potřebné opravy kluboven, loděnic a spolkových základen. Paní ministryně přislíbila v této věci pomoc. Téměř hodinová návštěva se nesla v přátelském a konstruktivním duchu a podle slov paní ministryně nešlo o setkání poslední.

Tomáš Novotný, ČRDM – skupina Stát

Foto Tomáš Novotný (nahore) a archiv ČRDM (dole)

Krátce z ČRDM

ČRDM a MŠMT zahájily sérii seminářů k programům státní podpory práce s dětmi

V Domě dětí a mládeže Spektrum v pražském Karlíně se 8. září 2015 uskutečnil první ze série informačních seminářů k Programům státní podpory práce s dětmi a mládeže pro nestátní neziskové organizace (NNO). Semináře pořádá Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Plánovány jsou celkem čtyři – kromě dvou v hlavním městě proběhnou ještě po jednom v Brně a v Ostravě.

Semináře jsou určeny pro zájemce z řad NNO. V případě organizací s pobočnými spolky je pak z kapacitních důvodů

umožněna účast pouze zástupcům ústředí organizací, nikoliv tedy jeho jednotlivým pobočným spolkům. ČRDM nicméně hodlá pořádat ze seminářů záznam prezentací a poskytnout ho zájemcům.

MŠMT projednalo a počátkem srpna schválilo zcela novou generaci Programů státní podpory práce s dětmi a mládeží pro NNO na rok 2016. Podpora je zaměřena především na pravidelnou a dlouhodobou činnost určenou co nejširšímu spektru dětí a mládeže a na podporu činností a aktivit, které napomáhají zkvalitňování, rozšiřování a rozvoji činnosti jednotlivých organizací dětí a mládeže a organizací pracujících s dětmi a mládeží. Nové programy s sebou přinášejí řadu změn, které se na seminářích probírají.

Studijní návštěva v Sasku

Koncem roku 2014 proběhla v pražských prostorách ČRDM prezentace ubytovacích kapacit a vzdělávacích programů saských organizací dětí a mládeže. V návaznosti na toto setkání uspořádala ČRDM ve dnech 22. – 23. 9. 2015 studijní návštěvu v Sasku, v jejímž průběhu účastníci navštívili ubytovny Hartha a Zehren, jakož i vzdělávací centrum v Drážďanech. Následně pak měli možnost zúčastnit se ještě slavnostní akce Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem při příležitosti 15 let Programu podpory odborných praxí. Účelem studijní návštěvy v Sasku bylo načerpat informace o ubytovacích a vzdělávacích kapacitách pro mládežnické organizace u našich německých sousedů.

Dětské spolky vhodně vyplní volný čas, jsou levnější než kroužky a dají i pár „bonusů“

Start nového školního roku znamená pro rodiče obvyklou dávku starostí souvisejících s poprázdňinovou adaptací jejich ratolestí na zaběhnutý režim všedního dne. V řadě rodin se také nově – či spíše už zase – hledají odpovědi na otázky spjaté s volným časem dětí a způsobem, jak ho co nejlépe vyplnit.

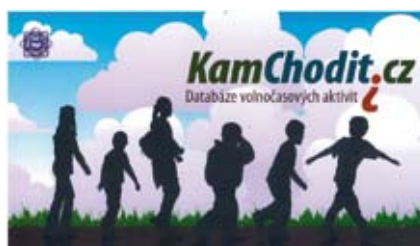

Na pomoc rodičům i letos přicházejí rozmanité dětské a mládežnické organizace coby plnohodnotná a výrazně levnější alternativa k zájmovým kroužkům. Alternativa, která navíc přináší i řadu zajímavých „bonusů“.

Dětské organizace například dokáží podle odborníků mnohem lépe než škola pracovat s vlivem vrstevníků na osobnostní rozvoj dítěte. Rozšiřují také vztahovou pestrost: dítě tam vidí dospělé nebo skoro dospělé v jiné než tradiční úloze. Dětské spolky mají také větší šanci zajistit dítěti, které jinak není zrovna úspěšné, pro něj tolik potřebný pocit zdaru. Třeba právě v té specifické oblasti, pro niž do vybrané organizace chodí. A zatímco škola přece jen dítě především učí a v kroužcích nebo sportovních oddílech ho směřují k určitému typu výkonů, spolkové prostředí ho také neformálně vychovává. Česká rada dětí a mládeže, zastřešující stovku mládežnických organizací různé velikosti, působnosti a zaměření, před časem vypracovala rodičům ku pomoci „Devatero rad při výběru mimoškolních aktivit“ (<http://www.kamchodit.cz/#devatero>). V něm jsou zevrubně rozvedeny teze o významu celkového rozvoje dětské osobnosti, o spolupráci rodičů s oddílovými vedoucími, o stěžejním významu dobré dětské party, o přirozenosti proměny dětských zájmů a mnohé další. „Radíme rodičům

především to, aby se svými dětmi skutečně mluvili. Aby je vyslechli, snažili se zjistit jejich zájmy a přání – a po odpovědném uvážení svých možností, případně dalších okolností, se jim snažili vyjít vstříc,“ shrnuje místopředseda ČRDM Ondřej Šejtka.

Upozornil zároveň na to, že není dobré, když se dospělí snaží prostřednictvím svých potomků naplňovat vlastní ambice. Jeden z bodů Devatera, napsaný „Nemusíte mít nutně génia“, ostatně říká: „Dítě, navzdory prokazatelnému talentu, do mimoškolních aktivit vysloveně nenuťte. Pravdou je, že talentované dítě musí, pokud chce dosáhnout úspěchů, hodně obětovat. Rodič by měl dítě spíše citlivě motivovat, pěstovat v něm zájem o danou aktivitu. Je rozhodně lepší mít zdravé tzv. normální dítě, než stresovaného, labilního génia.“

Klubovny nejružnějších dětských spolků a obdobná zařízení dalších volnočasových organizací nalezneme prakticky po celé naší republice. Jen na interak-

tivní mapě Kamchodit.cz (www.kamchodit.cz), spravované ČRDM, jich je ke čtyřem tisícům. Své záznamy v ní mají kupříkladu dobrovolní hasiči, skauti, tomíci, pionýři, brontosauři, woodcraftaři, mladí chovatelé, debužáři, záchranaři a mnozí jiní. Není jistě na škodu vědět, že v oblasti volnočasových aktivit naší nejmladší generace existuje takto štědrá nabídka – a že je cenově dostupná prakticky všem.

Když už je řeč o penězích, na závěr by možná nebylo od věci okomentovat jeden z mýtů tradovaných kolem dětských neziskovek. Konkrétně o členských organizacích ČRDM totiž rozhodně platí, že na ně nelze pohlížet jen jako na příjemce veřejných prostředků: ekonomická analýza, již zveřejnila ČRDM, dokládá, že tato sdružení generují značné hodnoty prostřednictvím dobrovolnické práce. Z výsledků ročního šetření v rámci projektu SAFE (<http://crdm.cz/projekty/safe>) vyplývá, že na jednoho dobrovolníka připadá ročně v průměru 324 hodin odpracovaných bez nároku na odměnu. Někde pochopitelně více, jinde méně – a jen pro představu, při průměrné hodinové mzdě, spočtené metodou váženého průměru na 144 korun, odvedou všichni dobrovolníci nad 15 let v dětských organizacích bezplatně práci v celkové hodnotě bezmála 3,7 miliardy korun.

Během dvou týdnů má projekt 72 hodin přes 11 000 dobrovolníků. A hlásí se další...

Uplynulo 14 dní od spuštění registrace do letošního, již čtvrtého ročníku dobrovolnického projektu „72 hodin“ – a organizátoři evidují více než 11 000 lidí. A postupně přibývají další. Přihlášky chodí převážně ze škol, ale dávají o sobě vědět také nadšenci z různých dětských a mládežnických spolků – mezi nimi nejčastěji tomíci, pionýři či mladí dobrovolní hasiči – ale i neorganizovaní jednotlivci. Největšímu zájmu se akce zatím těší v Jihomoravském kraji. Vyplývá to z informací organizátorů z pořadatelské České rady dětí a mládeže (ČRDM).

„V loňském roce se zapojilo přes dvacet jedna tisíc dobrovolníků v celé zemi a pracovali na téměř čtyřech stech padesáti dílčích projektech; letos se čísla, doufáme, opět posunou vzhůru,“ věří místopředseda ČRDM Ondřej Šejtka, koordinátor 72 hodin. Své projekty mohou zájemci registrovat na webu www.72hodin.cz až do 8. října. Podrobnosti o dobrovolnickém projektu je možno nalézt též na Facebooku (<http://www.facebook.com/72hodin.cz>) Letošní ročník třídního dobrovolnického maratonu se uskuteční v době od 8. do 11. října a jeho motto zní „Zasad' strom (třeba) se starostou“. Proto

se také v hlášeních o zaregistrovaných projektech leckdy objevují zmínky o tom, že v dané lokalitě si budou podávat rýč dobrovolníci se starostou či starostkou obce nebo s lidmi z vedení tamního magistrátu.

ČRDM nabídla zdarma svým členským organizacím (je jich bezmála sto) stovku stromků určených k výsadbě. Projekt přitom kromě ekologických či charitativních cílů sleduje i podporu společenských, sousedských vztahů na lokální úrovni. „Smyslem projektu je také podpořit vztahy s radnicí v místech, kde fungují různé dětské organizace, jejich oddíly, družiny, kmeny či skupiny. Věříme, že posílení vztahů s představiteli města nebo obce je důležitým krokem

k jejich bezproblémovému, spokojenému životu,“ vysvětlil Ondřej Šejtka. Doplnil, že starosta z motto 72 hodin může být podle místních potřeb klidně nahrazen jiným uznávaným občanem – učitelem, policistou, novinářem, sportovcem a podobně.

Do projektu se lze pochopitelně zapojit i jinak než sázením stromů. Kdo chce, může si vymyslet a naplánovat úklidovou akci, navštívit se svým kulturním programem dům seniorů nebo třeba natřít zanedbanou autobusovou zastávku. Nápadů na zkrášlení svého okolí nebo zlepšení životních podmínek kohosi, kdo to potřebuje, se každoročně objeví celá řada.

ČRDM

Mladé hasičky z Pískové Lhoty mají zlato z Polska!

Dvacet let usilovné práce s mladými hasiči v Pískové Lhotě konečně přineslo své vy toužené ovoce. Mladé hasičky přivezly zlato z hasičské olympiády CTIF v Polsku, kde se jim zdařilo všechno na sto procent.

„Znamená to pro nás hodně zejména v tom, že jsme byli jako Česká republika iniciátory ve světové komisi mládeže, aby mohly startovat mladší děti než dvanáct let. Protože v Čechách pracujeme s malými hasiči od tří let. A je fatální, že na světovou soutěž nemohou jet menší děti. Nám se to podařilo prosadit, nasadili jsme tři malé děti, riskli jsme to, že to psychicky ustojí. Byl to dobrý tah, ve kterém jsme světu ukázali, že tímto směrem vede cesta, zapojovat ty děti dřív,“ řekla těsně po příjezdu a uvítacím ceremoniálu Monika Němečková s tím, že Poláci zvládli olympiádu organizačně na jedničku s hvězdičkou. „...Byl tam skvělý doprovodný program, obrovská národní multikultura. Holky se staly miláčky publika, protože neustále tančily, zpívaly. A to i před vlastním pokusem. Zvládly to čís-

tě bez trestných bodů. Bylo tam velmi početné publikum z Česka, které nás přijelo podpořit. Za to jim moc děkujeme,“ zakončila Monika Němečková.

Zdroj: Nymburský deník

Nejnovější EYCA a ČRDM slevy pro jednotlivce i oddíly

DinoParky

V České republice je stále více zajímavých míst, které děti nejen zabaví, ale i poučí. Jedním z takových míst jsou i DinoParky v Praze, Liberci, Vyškově a Ostravě. V každém z těchto DinoParků na vás čeká množství modelů, scén a dekorací z období druhohor. Konkrétně jsou zde desítky statických i pohyblivých ozvučených modelů prehistorických zvířat v životních velikostech. Zvířata jsou zasazena do prostředí, ve kterém obývala naši planetu před více než 65 miliony let. **Všichni držitelé karet EYCA mají při návštěvě DinoParků v Praze, Liberci, Vyškově a Ostravě nárok na snížené vstupné** (tarif pro děti do 15 let).

Více informací o DinoParcích naleznete na www.dinopark.cz.

Park Mirakulum

Park Mirakulum ve středočeských Milovicích nabízí 10 hektarů zábavy a volnočasových aktivit s množstvím nápaditých herních prvků. Naleznete tam lesní hřiště a kontaktní zoo, obří trampolíny a houpačky, lanová centra, podzemní chodby, prolézačky a v neposlední řadě i úzkokolejnou železnici, která park propojuje se sousedním Tankodromem. Od léta 2015 je otevřen také vodní svět a oáza s vodními hříčkami. Pro organizace trvale pracujících s dětmi sdružené v ČRDM lze využít jednotné vstupné pro školní výpravy a tábory. Návštěvu je výhodné objednat alespoň jeden den předem na manager@mirakulum.cz, v mailu uveďte název oddílu, kterého jste členem, jeho IČO, kontaktní jméno a telefon.

Více informací naleznete na adrese www.mirakulum.cz.

Techmania science center

Velice poučné je navštívit i plzeňské Science Center Techmania, což je experimentální stanice pro zvědavé, která představuje syntézu mezi platformou neformálního vzdělávání a populární turistickou destinací. Cílem Techmanie je napomáhat veřejnosti, zejména dětem a mladým lidem, nacházet a rozvíjet osobní vztah k vědě a technice a v obecné rovině objevovat možnosti lidského poznání. Techmania Science Center vytváří ucelený městský areál věnovaný popularizaci vědeckých a technických témat. Nachází se na téměř 30 000 m² a jeho součástí je také první 3D Planetárium v ČR. **Držitelé karet EYCA zde již delší dobu mohou využívat sníženého tarifu vstupného** (pro děti do 15 let), **nově zde ale funguje i sleva pro členy ČRDM, kteří zde mohou využít slevu pro školy.**

Více informací na www.techmania.cz.

Chmelařské Muzeum v Žatci

Dalším zajímavým a poučným místem je Chmelařské Muzeum v Žatci, které je největší expozicí svého druhu na světě. Na ploše 4 000 m² představuje vývoj chmelařství od raného středověku do současnosti. Kromě zajímavých sbírek muzea se seznámíte s vlastním objektem, který je technickou památkou a příkladem industriální účelové architektury z konce 19. století ve městě proslulém nej kvalitnějším chmelem na světě. **Pro všechny držitele karet EYCA je při návštěvě Chmelařského muzea v Žatci určen snížený tarif vstupného** (což je v současné době 40 Kč).

Více informací o Chmelařském muzeu v Žatci naleznete na internetové adrese www.chmelarskemuzeum.cz

Batohy a další outdoorové vybavení GEMMA

GEMMA je jednou z českých outdoorových stálíc. Firma, jejíž historie začala v roce 1983 originálním a tehdy u nás nevídaným kopulovým stanem, pokračovala skvělými turistickými batohy. Kvalitní batohy šije GEMMA dodnes. Navíc je to jedna z firem, která šije své výrobky v České republice. Nevyrábí také jen batohy, ale i spoustu dalšího outdoorového vybavení, které jistě členové vašich oddílů využijí. **Držitelé karet EYCA a členských karet ČRDM mají slevu 10% na veškeré zboží firmy GEMMA v jejich e-shopu.**

Více informací a zmíněný e-shop naleznete na www.gemmasport.cz.

Workampy od Duhy

Workampy jsou mezinárodní krátkodobé dobrovolnické projekty, zpravidla dvoutýdenní, během kterých pěti- až dvacetičlenná skupina lidí z různých zemí světa pracuje na veřejně prospěšných projektech. Náplní workcampu může být např. rekonstrukce historických, památkově chráněných objektů, dětských a společenských center, práce v přírodních rezervacích a na ekofarmách, pomoc handicapovaným lidem, práce s dětmi v jejich volném čase, uprchlíky či pomoc při organizaci kulturní akce pro místní obyvatele. Workcampy mají své tematické zařazení a dobrovolníci si kromě práce vybírají i zaměření workcampu jako například ochranu přírody, mezinárodní solidaritu, genderovou rovnost, antirasismus aj. **Držitelé karet EYCA a členských karet ČRDM zaplatí místo standardních 1 800 Kč (či studentských 1 500 Kč), jen 1 400 Kč.**

[Miroslav Jungwirth, eyca.cz](mailto:Miroslav.Jungwirth@eyca.cz)

Lotři slavili, vyhrávali a chlubil se rodičům

Slavnostně uzavřeli hronovští tomíci Lo3 další oddílový rok. Vodáckou soutěž nakonec vyhrál těsným vítězstvím Jiří Rut, a stal se tak nejlepším oddílovým vodákem. Vítězů ale bylo daleko více. „Chtěl jsem letos vyhrát a trochu jsem tušil, že se to dnes povede,“ prozrazuje nadšený Jirka Rut, který celoročně vedl také družinu Tučňáků. Na Jirku čeká tričko s motivem závodu a slavnostní podepsání putovního pádla.

„Uspořádání vodáckého závodu je pro

nás už vlastně tradicí, kterou si nenechají ujít ani rodiče,“ říká Tomáš Buriánek, hlavní vedoucí oddílu. Právě rodiče kromě pomoci se samotnou akcí ještě vytvářejí soutěžní, ale přitom podporující atmosféru a vidí své děti vládnout ne zcela běžnému sportu.

Závodu se zúčastnili všichni členové oddílu, překvapením dne pak byla odhodlanost a nadšení nejmladších Lotrů, kterým je často jen osm let. „Závod se mi líbil; šlo nám to dobře, a hlavně jsem se mohl pochlubit mamce,“ říká nadšeně osmiletý Tadeáš Pajkrt, pro které-

ho je často problém najít dostatečně krátké pádlo. „Zvítězili vlastně všichni. Závod je především přehlídka neuvěřitelného pokroku, který děti v oddíle udělají, a tím nám vracejí naše úsilí, které jsme přes rok vynaložili,“ dodává Tomáš Buriánek.

Bez odměny nezůstali ale ani další Lotři. Tentokrát za celoroční aktivitu. Tři nejaktivnější členové se v září podívají do aquaparku.

Tak v létě někde na vodě: Ahoj!

Karel Neuschl

Foto Menhart (dole) a Tomáš Buriánek (nahore)

Rychlé šípky můžete hledat i u vás

V roce 2001 připravilo Sdružení přátel Jaroslava Foglara (SPJF) v Praze pro své kamarády a známé drobnou pátrací hru – Hledáme Rychlé šípky. Za několik let se hra už rozšířila do několika měst, kde ji pořádají různé organizace.

Pravidla jsou velmi snadná – postavy Rychlých šípů v životní velikosti jsou od 17. listopadu do 17. prosince vystaveny někde za zábradlím balkónu či terasy a pátrači je mají nalézt, vyfotografovat nebo namalovat a výsledek odevzdat organizátorovi. Pátrají rodiny, kluby, oddíly, třídy i jednotlivci.

V Praze je hrací území opravdu velké – celé Staré Město a místa výprav RŠ do Stínadel jsou velmi pestrá – od střechy kavárny Slávie, po školku u Řásnovky, komínové lávky Obecního domu až třeba terasu pražského magistrátu. Nad pátrací hrou pro širokou veřejnost v minulosti převzal záštitu i primátor Prahy, psal o ní Reflex a byla i v TV.

Hra se rozšířila do Kutné Hory, Brna, Olomouce, Ostravy i do Tábora. Tam hrací území není tak velké, tak místní skauti lehce upravili pravidla a vystavují jen polopostavy a každého Šípa v jiném okně. Hra se tedy jmenuje „Hledáme, kde bydlí Rychlé šípky“ a chlapci se každoročně stěhují do jiných oken.

V některých městech si figuríny malovaly na sololit děti samy na oddílových schůzkách. Jinde si je nechali udělat v grafickém studiu. Na polopostavy je ideální sololit, kterého je po každých politických volbách na všech sloupech

plno a nikdo se nemá k tomu, aby ho uklidil. Vyříznutí přímočarou pilkou se dá také zvládnout na schůzkách.

Nejrůznější informace o všech ročních hry a vektorovou grafiku známé pětice chlapců najdete na internetové adrese www.bohousek.cz/hledame-rychle-sipy.

Zkuste se také vy připojit ve vaší obci či městě. Rychlé šípky by měla mít veřejnost na očích v celé naší zemi a hledat je kolem sebe i v sobě. Kdyby něco, napište mi.

Menhart@SPJF.cz

K jaké prázdninové vzpomínce z dětství se rádi vracíte?

Bára Štěpánová

herečka a moderátorka

Vzpomínky se velice obtížně popisují, pokud člověk nemá ten dar je popsat – krásně to uměl Saša Kliment... Vzpomínka je pocit...

Ale určitě nezapomenu, jak jsme jednou jedinkrát dostali devizový příslib. Tatínek nás tehdy odvezl do Francie a říkal: Dobře se dívejte, protože to je poprvé a naposledy – tohle už nikdy v životě neuvidíte...! Takže nás „vláček“ v té naší škodovce s tím strašným stanem a s tím propan-butanovým vaříčem, ukazoval nám zámky na Loire a chtěl, abychom viděli Louvre a spoustu dalších pamětihodností. Opakoval: „Děti, musíte to vidět...!“ Jenže já jsem si tehdy říkala, že jsou mi úplně ukradený všechny ty historický památky, a že chci, aby mi hlavně něco koupil, abych se pak mohla ve škole vytahovat: tohle mám z Francie...

Blanka Milfaitová

držitelka několika ocenění za nejlepší marmeládu na světě

Léto na chalupě v Pošumaví, léto svobodné, kdy snad ještě před snídaní utíkalo se do lesa, a jen hvízd rodičů nás přivolával k jídlu. Občas :-). Celé dny jsme stavěli hráze na potoku, stavěli chýše z mechu a lovili... lesní ovoce. Odřená kolena, kousance od všeho možného hmyzu, trny všude a špína z nás šla dolů jen ztěžka. To bylo... dobrodružství, které bych přála zažít mé dnes dvouleté dceři, až na to přijde věk. Něco mezi Páni kluci a Cesta do pravěku. A víte co, chci to opět prožít s ní. Těžké to pro nás nebude, žijeme na samotě vysoko v Novohradských horách :-)

Marek Vojtěch

komediant, muzikant a výtvarník

Někdo se ke vzpomínkám z dětství vrací v hlavě, jiný jim jde naproti a vydá se na místa, kde dlouhá léta nebyl. A dárné zážitky pak samy vyskakují z hlubin paměti.

Já letos vyrazil do kraje, kde jsem trávil valnou část prázdnin na chalupě v dědově rodné výšce poblíž Babiččina údolí. Z odstupu tří desetiletí vypadá ledacos jinak. Ratibořický zámek je mnohem menší, než si jej dětské oči pamatovaly, a strašidelný vodník, který sedával u Panského mlýna, asi skočil do náhonu a uplaval. Jen žabinec na požární nádrži, kde jsme se koupali, je stále stejně odpudivý. A nakolik je dnešní doba jiná, jsem si uvědomil ve chvíli, kdy si můj desetiletý syn fotil mobilem pomníček, který nechal jeho prapradědek postavit jako poděkování za svůj návrat z Velké války.

Březové lístky 6

Vladimír Babirád – „Dědeček Guru“, karmínový BL

1. V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s dětmi baví?

Působím v KaP HA-HÁ jako předseda společenství a strážce pyramidy březových lístků. Organizuji a řídím LRTD (letní rekreační táboření dětí), instruktážní školení, trempinky a výlety. S dětmi pracuji 42 let, to hovoří za vše.

2. Při jaké příležitosti jsi svůj poslední BL dostal a co to pro tebe znamená?

Před třemi roky jsem dostal 6. stupeň březového lístku. Protože jsem byl oceněn tak vysoko, mám upřímnou radost z toho, že práce, co dělám, má smysl.

Připravili Kateřina Palová a Jan Burda

Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti. Má dvanáct stupňů, které postupně vyjadřují rozsah práce oceněného vedoucího. Historie Březových lístků sahá až do roku 1966. U jeho zrodu stál Jan Galén Šimáně a jeho přátelé, o další pokračování tradice pečují Galénův nadační fond. Více informací: www.brezovylistek.cz a www.facebook.com/brezovelistky

Táboření Ligy lesní moudrosti (foto Pavel Řezáč)
Pionýr (foto archiv Pionýra)

